

GVB Holding NV

Jaarverslag 2017

Toelichting bij de geconsolideerde balans op 31 december 2017

1. Materiële vaste activa

Tabel 51

Bedragen in duizenden euro's	Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Rijdend Materieel	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in aanbouw	2017	2016
<i>Percentage afschrijvingen</i>	2%	2-20%	3,33%	5-25%	-		
Aanschafwaarde	10.276	143.779	832.840	162.235	116.010	1.265.140	1.205.296
Investeringsbijdragen	-51	-47.926	-515.378	-39.748	-70.471	-673.574	-557.867
Cumulatieve afschrijvingen	-2.054	-93.248	-381.803	-137.331	-	-614.436	-579.097
Cumulatieve amortisatie investeringsbijdragen	3	22.175	76.707	37.312	-	136.197	93.264
Boekwaarde op 1 januari	8.174	24.780	12.366	22.468	45.539	113.327	161.596
Investeringsbijdragen	-	1.332	49.457	16.222	-25.507	41.504	80.323
Desinvesteringen	-	-	-41.594	-1.946	23.593	-19.947	-115.707
aanschafwaarde	-	-	-5.910	-70	-	-5.980	-20.479
Desinvesteringen afschrijvingen	-	-	5.855	70	-	5.925	20.419
Desinvesteringen investeringsbijdragen	-	-	125	16	-	141	-
Desinvesteringen amortisatie	-	-	-70	-16	-	-86	-
investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-206	-3.348	-46.517	-9.013	-	-59.084	-55.758
Amortisatie investeringsbijdragen	2	1.009	43.884	1.010	-	45.905	42.932
Mutaties in boekwaarde	-204	-1.007	5.230	6.273	-1.914	8.378	-48.270
Aanschafwaarde	10.276	145.111	876.387	178.387	90.503	1.300.664	1.265.140
Investeringsbijdragen	-51	-47.926	-556.847	-41.678	-46.878	-693.380	-673.574
Cumulatieve afschrijvingen	-2.260	-96.596	-422.465	-146.274	-	-667.595	-614.436
Cumulatieve amortisatie investeringsbijdragen	5	23.184	120.521	38.306	-	182.016	136.197
Boekwaarde op 31 december	7.970	23.773	17.596	28.741	43.625	121.705	113.327

Terreinen

GVB heeft op 1 januari 2007 de terreinen in erfpacht gekregen van Gemeente Amsterdam voor een periode van 50 jaar. De erfpachtcanon over deze periode is vooruitbetaald en wordt lineair afgeschreven.

Investeringsbijdragen

De investeringen bedragen in 2017 € 41,5 miljoen. Ter dekking van een belangrijk deel van de investeringen hebben GVB Activa BV en GVB Veren BV in 2017

investeringsbijdragen ontvangen van respectievelijk Vervoerregio Amsterdam en Gemeente Amsterdam ter hoogte van € 19,9 miljoen (2016: € 115,7 miljoen). Omdat in 2015 en 2016 additionele investeringsbijdragen zijn ontvangen, heeft aanpassing plaatsgevonden van de exploitatiesubsidiereeks van 2016 tot en met 2024.

Terugklapclausule

De strategische activa van GVB zijn ondergebracht in GVB Activa BV. In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Activa BV' is vastgelegd in welke gevallen Gemeente Amsterdam, GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in GVB Activa BV in eigendom aan haar over te dragen ('de terugklap'). Gemeente Amsterdam heeft een pandrecht op alle activa, vorderingen en de aandelen in GVB Activa BV. Voor de activa en bijbehorende vorderingen uit verzekeringspolissen en koopovereenkomsten die met investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam zijn gefinancierd, berust een pandrecht bij de Vervoerregio Amsterdam. Voor toekomstige investeringen zal volgens deze afspraken worden gehandeld. Op de registergoederen in GVB Activa BV rust een recht van hypotheek.

2. Financiële vaste activa

Tabel 52

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Latente belastingvorderingen	1.281	4.278
Achtergestelde lening	1.250	1.250
Totaal	2.531	5.528

De latente belastingvorderingen zijn in 2016 ontstaan als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting en hebben betrekking op compensabele verliezen en tijdelijke verschillen.

De samenstelling van compensabele verliezen en tijdelijke verschillen is als volgt:

Tabel 53

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Verrekenbare tijdelijke verschillen	-	1.478
Compensabele verliezen (voorwaarts)	1.281	2.800
	1.281	4.278

De compensabele verliezen kunnen op basis van geprognostiseerde toekomstige resultaten worden terugverdiend.

In 2017 heeft de Belastingdienst aangegeven voorstander te zijn van vereenvoudiging van de fiscale waardering door uit te gaan van de commerciële waardering. Hierdoor is het fiscaal activeren en daarna afschrijven (ten laste van het fiscale resultaat) van kleine investeringen komen te vervallen. In 2016 was hier bij het bepalen van de vennootschapsbelastinglast wel rekening mee gehouden, waardoor tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering ontstonden. In 2017 zijn deze tijdelijke verschillen gecorrigeerd.

Achtergestelde lening

Op 31 december 2015 heeft GVB een achtergestelde lening verstrekt voor een periode van vijf jaar aan de Coöperatie Openbaar Vervoerbedrijven U.A. tegen een rentepercentage van 0%. In 2017 waren er geen mutaties betreffende deze lening.

3. Voorraden

Tabel 54

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Grond- en hulpstoffen	26.564	25.867
Gereed product en handelsgoederen	951	1.290
Vooruitbetaald op voorraden	229	201
Totaal	27.744	27.358

De post grond- en hulpstoffen betreft de waarde van de op balansdatum aanwezige magazijnonderdelen voor rijdend materieel en de railinfrastructuur.

4. Onderhanden projecten

Tabel 55

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Projectkosten en toegerekende winst	131.760	112.112
Verliesvoorziening	-393	-925
Ingediende termijnen	-124.142	-108.436
Stand op 31 december	7.225	2.751
Onderhanden projecten		
Onderhanden projecten vordering	20.287	13.161
Onderhanden projecten verplichting	-13.062	-10.410
Totaal	7.225	2.751

De post onderhanden projecten betreft met name het saldo van op 31 december 2017 lopende beheer- en onderhoudsprojecten aan de railinfrastructuur, in opdracht van de afdeling Metro en Tram van Gemeente Amsterdam, en in opdracht van derden.

5. Vorderingen

Tabel 56

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Handelsdebiteuren	24.951	23.635
Overige vorderingen	21.793	37.658
Totaal	46.744	61.293

Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren bestaan voor € 16,7 miljoen (2016: € 16,5 miljoen) uit vorderingen op Gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam.

Overige vorderingen

Overige vorderingen bestaan voor € 12,1 miljoen (2016: € 22,0 miljoen) uit nog te ontvangen investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam, uit vorderingen op personeel en uit vooruitbetaalde bedragen betreffende licentiekosten, huur en verzekering.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

6. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan op 31 december 2017 voor € 12,0 miljoen (2016: € 16,1 miljoen) uit vrij opneembare banktegoeden en kasmiddelen. Een bedrag van € 38,6 miljoen (2016: € 49,8 miljoen) is ondergebracht in spaarproducten die vrij opneembaar zijn en een variabele rente hebben.

Het direct opvraagbare gedeelte binnen de kredietfaciliteit van Gemeente Amsterdam bedraagt op 31 december 2017 € 91,4 miljoen.

Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de kasstroom uit operationele activiteiten is het bedrijfsresultaat gestegen met € 18,1 miljoen naar € 6,7 miljoen winst in 2017. De kortlopende schulden nemen met € 28,4 miljoen af, met name doordat slechts een klein deel van de vergoeding met betrekking tot de OV-studentenkaart 2018 in 2017 is vooruitontvangen in tegenstelling tot 2016. Het betrof toen € 32,4 miljoen.

Onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten is het dividend opgenomen dat is betaald aan de aandeelhouder van € 3,3 miljoen.

7. Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de vennootschappelijke jaarrekening nader toegelicht.

8. Voorzieningen

Tabel 57

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2017	Dotatie	Onttrekking	31 december 2017
Personeelsvoorzieningen				
Reorganisatie	2.020	1.521	1.833	1.708
FLP	5.626	65	892	4.799
FLP-werkgeverslasten	1.644	34	269	1.409
Uitkering bij jubilea	4.269	478	532	4.215
Overige personeelsvoorzieningen	3.070	526	173	3.423
Totaal personeelsvoorzieningen	16.629	2.624	3.699	15.554
Overige voorzieningen				
Onderhoud	554	-	554	-
Instandhoudingsverplichtingen	29.975	387	171	30.191
Totaal overige voorzieningen	30.529	387	725	30.191
Totaal	47.158	3.011	4.424	45.745

Personeelsvoorzieningen

Reorganisatie

De voorziening voor reorganisatiekosten betreft de verplichtingen aan inactief personeel en aan personeel dat van werkloosheid- en wachtgeldregelingen gebruikmaakt. De verplichtingen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet van 0,0% (2016: 0,0%).

FLP

De FLP-regeling (Functiegericht Levensfasebewust Personeelsbeleid) is ontwikkeld bij het cao-akkoord van juni 2008. Tram- en busbestuurders die na 1949 zijn geboren krijgen een levensloopbijdrage. Daarmee kunnen ze sparen voor verlof om eerder te kunnen stoppen met werken. Ze krijgen dezelfde 1,5% als het overige personeel en daarbovenop een extra, structurele bijdrage van 2%. Er is geen voorziening getroffen voor de structurele bijdrage.

Personeel dat op 1 mei 2008 in dienst was van GVB krijgt een extra bijdrage waarmee (in combinatie met de structurele bijdrage) 1,5 jaar tegen 80% van het eindloon kan worden gespaard door de bijdragen in een levensloopregeling te storten. De bijdragen voor deze overgangsregeling (bovenop de reguliere en de structurele bijdrage) zijn opgenomen in de FLP-voorziening. De voorziening is contant gemaakt met een disconteringsvoet van 0,20% (2016: 0,12%).

Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met individuele carrièreperspectieven, met toekomstige salarisontwikkelingen en met aflopende uitstroomkansen in verhouding tot de leeftijd.

De FLP-regeling is gebaseerd op de levensloopregeling. De wetgeving hieromtrent is in 2011 gewijzigd. Werknemers die hun FLP-bijdrage storten in een levensloopregeling kunnen van de regeling gebruik blijven maken mits zij eind 2011 een levensloopsaldo hadden van minimaal € 3.000. Voor het merendeel van de werknemers die spaarden was dit het geval. De werknemers die de FLP-bijdrage laten uitbetalen kunnen niet

meer instappen in een levensloopregeling. De wetwijziging heeft geen effect op de verplichting aan het personeel in het kader van de FLP-regeling.

FLP-werkgeverslasten

De bedragen die in een levensloopregeling worden gestort, worden gebruikt om de brutoloonkosten uit te betalen bij opname van levensloop. GVB betaalt de werkgeverslasten bij opname van levensloopverlof voor de medewerkers in de FLP-overgangsregeling. Hiervoor is een aparte voorziening getroffen. De verplichtingen zijn contant gemaakt met een disconteringsvoet van 0,0% (2016: 0,0%). Hierbij is rekening gehouden met toekomstige loonontwikkelingen en personeelsverloop.

Uitkering bij jubilea

Medewerkers die 25, 40 en 50 jaar in dienst zijn van GVB, krijgen bij elk van deze jubilea een gratificatie. Deze voorziening betreft de contante waarde van de hiervoor ingeschatte toekomstige verplichtingen. De contante waarde is berekend op basis van een disconteringsvoet van 1,22% (2016: 1,25%). Hierbij is rekening gehouden met toekomstige loonontwikkelingen en personeelsverloop.

De dotatie voor uitkeringen bij jubilea bestaat voor € 51.000 uit rentetoevoeging.

Overige voorzieningen

Onderhoud

GVB Exploitatie BV vormt een voorziening voor achterstallig onderhoud voor de extra uitgaven aan onderhoud van het metro- en trammaterieel. Hiermee wordt bewerkstelligd dat het materieel ononderbroken in exploitatie kan worden gehouden tot het einde van de verwachte levensduur.

Instandhoudingsverplichtingen

GVB Activa BV heeft verplichtingen richting Gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam met betrekking tot de instandhouding van de strategische activa waaronder metro- en trammaterieel. De voorziening voor instandhoudingsverplichtingen is opgenomen voor de verwachte uitgaven in verband met het moeten voldoen aan instandhoudingsverplichtingen voor het metro- en trammaterieel ter hoogte van het bedrag dat op balansdatum als verplichting aanwezig is. Jaarlijks vindt een herijking plaats.

Tabel 58 Specificatie van de voorzieningen naar verwachte looptijd

Bedragen in duizenden euro's	< 1 jaar	> 1 jr < 5 jr	> 5 jaar	Totaal
Personeelsvoorzieningen				
Reorganisatie	1.074	532	102	1.708
FLP	944	2.317	1.538	4.799
FLP-werkgeverslasten	250	1.159	-	1.409
Uitkering bij jubilea	448	1.220	2.547	4.215
Overige personeelsvoorzieningen	154	565	2.704	3.423
Totaal personeelsvoorzieningen	2.870	5.793	6.891	15.554
Overige voorzieningen				
Instandhoudingsverplichtingen	3.964	26.227	-	30.191
Totaal overige voorzieningen	3.964	26.227	-	30.191
Totaal	6.834	32.020	6.891	45.745

9. Kortlopende schulden

Tabel 59

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2017	31 december 2016
Vooruitontvangen bedragen	29.836	62.552
Schulden aan leveranciers	13.664	5.718
Belastingen en premies sociale verzekeringen	14.412	15.030
Schulden terzake van pensioenen	2.894	2.458
Overige schulden	53.649	47.283
Totaal	114.455	133.041

Vooruitontvangen bedragen

Op 31 december 2017 heeft GVB € 1,3 miljoen vooruitontvangen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de OV-studentenkaart 2018 (2016: 32,2 miljoen), € 9,7 miljoen van Vervoerregio Amsterdam voor de exploitatie van het openbaar vervoer en voor sociale veiligheid (2016: € 10,7 miljoen) en is € 10,2 miljoen ontvangen voor verkopen van jaarabbonnementen in 2017 waarvan het reisrecht betrekking heeft op 2018 (2016: € 11,0 miljoen).

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De af te dragen loonheffing en premie sociale verzekeringen bedraagt € 12,8 miljoen (2016: € 13,0 miljoen). De af te dragen omzetbelasting bedraagt € 1,6 miljoen (2016: € 2,0 miljoen).

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit schulden aan personeel € 24,9 miljoen (2016: € 23,6 miljoen) en nog te betalen kosten met betrekking tot 2017 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen € 28,7 miljoen (31 december 2016 € 21,5 miljoen). Hiervan heeft € 0,9 miljoen betrekking op verplichtingen voor al ontvangen voorraden (31 december 2016 € 1,9 miljoen).

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.